

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 16

และ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 3

“งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ร่วมกับเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ

22 กรกฎาคม 2559

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย
ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R
The Development of Interpretation Skill
Of Thai Major Students By SQ3R.

นาฏอนงค์ พวงสมบัติ¹ จิตติกานต์ แก้ววิเศษ² และ ณัฐตะวัน ลิมประสงค์³
Nathanong Phuangsombat¹ Thitikan Kaewwises² and Nattawan Limpramong³
¹อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
^{2,3}อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ระหว่างก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนในรายวิชาการวรรณกรรมไทยร่วมสมัย เครื่องมือที่ใช้ศึกษาประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การพินิจสารด้วยวิธีการอ่าน แบบ SQ3R ก่อน-หลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการศึกษาพบว่าหลังจากนักศึกษาได้พัฒนาทักษะการพินิจสาร โดยใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะการพินิจสาร, วิธีการอ่านแบบ SQ3R

Abstract

This research aimed to compare the students' interpretation achievement between before and after a period of using SQ3R technique. The population were Second-year students of Bachelor of Education Program in Thai who enrolled in Contemporary Thai Literature. The data collecting instrument was interpretation exercise engaging SQ3R technique and the achievement test, use as both a pretest and posttest using SQ3R technique. The data were analyzed by using mean, standard deviation and t-test.

The result showed that after students' had been taught by using SQ3R technique in conjunction with the exercises, they gained higher scores in the achievement test at a significant level of .05.

Keyword : The Development of Interpretation Skill , SQ3R technique

บทนำ

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลากหลาย และกว้างขวาง ข้อมูลเหล่านั้นมีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์ เช่น การให้ข้อมูล ความรู้ แนวคิดในด้านต่าง ๆ และส่วนที่ไร้ประโยชน์ เช่น ข้อมูลที่ขาดการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และเผยแพร่ไปสู่ผู้รับสารอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเพื่อให้การรับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเหล่านั้นมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดผู้รับสารจำเป็นต้องเป็นผู้รู้คิด พิจารณา แยกแยะ และประเมินข้อมูลข่าวสารหรือเรื่องราวเหล่านั้นได้ว่ามีความถูกต้อง เป็นเหตุเป็นผล และน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ผู้ที่สามารถประเมินคุณค่าของสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีทักษะการรับสาร ทักษะการพินิจสาร หรือทักษะการอ่าน คือ “การอ่านเป็น ซึ่งหมายถึง การอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง” (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 17)

การพินิจสาร หรือการอ่านแบบพินิจสารเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากวิธีการศึกษาในปัจจุบันนักเรียนและนักศึกษาจะต้องค้นคว้าหาความรู้เพื่อมาประกอบการเรียนให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทักษะพินิจสาร หรือ “การอ่านยังเป็นทักษะที่สำคัญมากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ต้องใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ” (สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย, 2531: 98) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “การอ่านเป็นทางหนึ่งของการแสวงหาความรู้” (ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล, 2529: 49) และเป็นการเสริมสร้างความรู้เพื่อใช้ในการศึกษาและการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังช่วยทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาสมอง พัฒนาระบบการคิด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกว้างไกล นอกจากนี้ยังช่วยให้ได้รับความรู้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังช่วย เสริมสร้างความบันเทิงใจอีกด้วย

การสร้างความสามารถในการพินิจสาร หรือการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ “รูปแบบการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ” (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542: 20-21) ซึ่งการพัฒนาศักยภาพการพินิจสารของผู้อ่านให้สูงขึ้นมีทั้งสิ้น 5 ขั้นตอนประกอบด้วย การอ่านสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำ หรือท่องจำ และการทบทวน จากขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ จะเห็นได้ว่าการอ่านแบบ SQ3R เป็นทักษะการอ่านที่ต้องใช้กระบวนการคิด พิจารณาหาเหตุผล การจับใจความสำคัญ ตีความ การพินิจวิเคราะห์ การวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านโดยละเอียด ตลอดจนต้องพยายามทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันการสร้างสร้งงานเขียนหรือวรรณกรรมมีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา เช่น วรรณกรรมที่ได้รับวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือ S.E.A. Write

รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือ S.E.A. Write เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2522 เป็นรางวัลที่มอบให้แก่นักเขียน 10 ประเทศสมาชิกแห่งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทุกปี วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลดังกล่าวเป็นผลงานที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีมีความสร้างสรรค์ มีแนวคิดที่เฉียบคม ประกอบกับความคิดเห็นของ วรรณภา บัวเกิด (2527: 1223) ที่กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของวัยรุ่นช่วงวัย 17-19 ปีหรือช่วงวัยรุ่นตอนปลายไว้ว่า “จะมีความสนใจในเรื่องอย่างกว้างขวางไกลเคียงกับผู้ใหญ่ซึ่งชอบอ่านบันเทิงคดีและจะชอบประเภทเรื่องสั้น

สารคดี บทความ นวนิยาย ร้อยกรองที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนเรื่องที่มีความซับซ้อน เรื่องที่ต้องวิเคราะห์ เพราะ

เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์สูง” ดังนั้นวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือ S.E.A. Write จึงอยู่ในความสนใจของนักศึกษาตามช่วงวัย เพราะมีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตรศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย

นักศึกษาหลักสูตรศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยจะต้องศึกษาในรายวิชาการวรรณกรรมไทยร่วมสมัยซึ่งเป็นวิชาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาวรรณกรรมไทยตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 5) จนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยโดยการนำผลงานวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือ S.E.A. Write มาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพด้านการอ่าน การวิเคราะห์ และการพัฒนากระบวนการคิดของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ระหว่างก่อนและหลังเรียน

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพินิจสาร

ความหมายของการพินิจสาร การวินิจฉัย หรือการตีความ มีผู้รู้ด้านการอ่านอธิบายความหมายของการพินิจสารไว้สอดคล้องกัน ดังเช่น

วรรณ บัวเกิด (2527: 246) กล่าวถึงการวินิจฉัยว่า “การวินิจฉัย หรือการตีความ เป็นกระบวนการอ่านที่ทำต่อจากการวิเคราะห์สาร ผู้อ่านต้องตีความว่าผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการนำเสนอเรื่องราว ผู้เขียนมีความคิดเห็น หรือความรู้สึกอย่างไร ตลอดจนผู้เขียนต้องการสื่อสารอะไรกับผู้อ่านซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อหา” จะเห็นได้ว่า “การอ่านวินิจฉัยว่าเป็นการอ่านขั้นสูงต่อจาก จับใจความและขั้นวิเคราะห์ โดยได้อธิบายว่าขั้นตีความวินิจฉัย เป็นขั้นตอนที่นำสาระสำคัญจากส่วนประกอบต่าง ๆ ที่พบในขั้นวิเคราะห์มาถ้อยแถลง และไตร่ตรองอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า สาระสำคัญที่สุดของเรื่องคืออะไรและสารระรอง ๆ ที่แสดงแทรกซ้อนอยู่คืออะไร” (กาญจนา วิชญาปกรณ, 2534: 155)

ความคิดเห็นดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับ สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2531: 71) ที่เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการวินิจฉัยว่า “การวินิจฉัย หรือการพินิจสาร คือ การพิจารณาสารด้วยความเอาใจใส่ให้ได้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของผู้วินิจฉัย ถ้าผู้วินิจฉัยใครจะรู้ว่าจะอ่านเขียนขึ้นนี้เขียนด้วยจุดประสงค์ใด ผู้วินิจฉัยก็จะพิจารณาจนได้ความชัดว่าผู้เขียนประสงค์เช่นนั้นจริงหรือไม่”

จากความคิดเห็นของผู้รู้ข้างต้นตั้งข้อสังเกตได้ว่าการพินิจสาร หรือการวินิจฉัย มีความหมายเดียวกับการอ่านตีความ ซึ่งความหมายของการอ่านตีความสามารถสรุปได้ว่าการตีความ คือ การทำความเข้าใจ หรือหาความหมายที่แท้จริงของข้อความเพื่อค้นหาจุดประสงค์ หรือสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการส่งถึงผู้อ่าน หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าการ

ตีความ และการพินิจสารมีความหมายสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยขั้นตอนการพินิจสารอาจแบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ การแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องที่อ่านว่ามีรูปแบบเนื้อหา อารมณ์ ความรู้สึก สำนวนภาษาและกลวิธีการนำเสนออย่างไร
2. ขั้นพินิจสาร คือ การใคร่ครวญ วินิจฉัย และตีความองค์ประกอบต่าง ๆ ว่ามีสาระสำคัญอย่างไร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการอ่านแบบ SQ3R

การอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นโดยการดำเนินการอ่านตามขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน ดังที่ กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์ (2556: 93) เสนอ ความคิดเห็นว่า “การอ่านแบบ SQ3R ย่อมาจาก

S มาจากคำว่า survey หมายถึง การสำรวจเนื้อหากว้าง ๆ ซึ่งอาจใช้วิธีการอ่านแบบคร่าว ๆ (skimming) เพื่อสำรวจเนื้อหาของหนังสือ

Q มาจากคำว่า question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายของเรื่องนั้น

3R มาจากคำที่ขึ้นต้นด้วย R 3 คำ ตามลำดับ คือ

R ตัวแรก มาจากคำว่า read หมายถึง การอ่านอย่างรวดเร็ว

R ตัวที่สอง มาจากคำว่า recite หมายถึง การจำข้อความตอนท้ายของข้อความแรกเพื่อจะเชื่อมต่อกับข้อความตอนต้นของข้อความต่อไป

R ตัวที่สาม มาจากคำว่า review หมายถึง การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านแล้วปรับปรุงใหม่ให้เป็นความคิดของตนเอง เพื่อช่วยจำและความเข้าใจ”

จากความคิดเห็นข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่มีลำดับขั้นตอนและสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นจนถึงขั้นอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยเห็นว่าทักษะการพินิจสาร หรือทักษะการอ่านตีความ จะสามารถพัฒนาได้ด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านแบบ SQ3R ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพินิจสาร ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อวรรณกรรมร่วมสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (S.E.A. Write) เนื่องจากเป็นวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีความสร้างสรรค์ เหมาะแก่การนำมาพัฒนาทักษะการพินิจสาร และ กำหนดขอบเขตของเนื้อหาจากการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในรายวิชาการวรรณกรรมร่วมสมัย

1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาจากวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (S.E.A. Write) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2555 จำนวน 40 ข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้อง และนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของแบบทดสอบด้านเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ แยมพงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 3) อาจารย์กนิษฐา แสงกระจ่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 4) อาจารย์กฤษณา ชาญณรงค์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล-สงคราม 5) อาจารย์ภัทรพร มงคลวิจน์ วงศ์กา อาจารย์ผู้สอนและผู้รับผิดชอบรายวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาปัญญา โดยหาค่าความสอดคล้อง (IOC) จากนั้นนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมาแปลงเป็นคะแนนความสอดคล้องและจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

1.3 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ไปทดสอบเพื่อสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

2. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

2.1 ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับใช้ในการพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R จำนวน 5 แผน โดยใช้จัดกิจกรรมแผนละ 3 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. สารสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. เนื้อหา
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. สื่อการเรียนการสอน
7. การวัดและประเมินผลการเรียน

2.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปใช้จัดการเรียนการ

สอน

3. แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการพินิจสาร กลวิธีการอ่านแบบ SQ3R จากนั้นนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

3.2 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ใช้เกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอน

จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่ผ่านการหาค่าความสอดคล้อง ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวิจัยซึ่งจะต้องมีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50 ขึ้นไป

2. นำผลการทดสอบมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R และแบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

3. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

สรุปและวิจารณ์ผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยการอ่านแบบ SQ3R มีค่าเท่ากับ 80.11 / 84.50 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1 / E_2
100	80.11	80.11	40	33.8	84.50	80.11 / 84.50

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านทักษะการพินิจสารด้วย วิธีการอ่านแบบ SQ3R ระหว่างคะแนนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่าน แบบ SQ3R โดยใช้ t-test แบบ Dependent พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาทักษะการพินิจสารหลังเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยหลังการใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

การทดสอบ	N	$\bar{x}$	ΣD	ΣD^2	t	p
ก่อนเรียนด้วยแบบฝึกหัด	35	21.6	427	5857	16.54	.05
หลังเรียนด้วยแบบฝึกหัด	35	33.8				

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิจารณ์ผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยกลวิธีการอ่านแบบ SQ3R ครั้งนี้ พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรืออีกนัยหนึ่งคือนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยสามารถพัฒนาทักษะการพินิจสารได้ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาขณะฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R พบว่าเมื่อเริ่มอ่าน นักศึกษายังไม่สามารถวิเคราะห์ ตีความ จับสาระสำคัญ หรือแยกแยะสารของวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ได้ในทันที ช่วงแรกของการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องมีการกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ ฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็น เช่น การเรียกถามรายบุคคล หรือการจัดกิจกรรมระดมสมองและแสดงความคิดเห็น เป็นต้น หลังจากใช้แบบฝึกทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ในสัปดาห์ที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการพินิจสารดีขึ้นตามลำดับ สามารถวิเคราะห์ได้ตรงประเด็น สามารถพิจารณาแนวคิด และใจความสำคัญของเรื่องได้ รวมทั้งยังกล้าแสดงความคิดเห็นที่มีต่อวรรณกรรมมากยิ่งขึ้น

การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรมที่ผ่านขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ในแต่ละขั้นส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ สามารถเรียบเรียงความคิด จับสาระสำคัญ วิเคราะห์และตีความเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้นจากการตั้งคำถามและการอ่านทบทวนซ้ำ นอกจากนี้ยังเกิด การเรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่ม สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนร่วมชั้น มีความกล้าแสดงออกทั้งในด้านการตั้งคำถาม การแสดงความคิดเห็นของตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนสามารถโต้แย้งด้วยเหตุผลจนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน จึงอาจกล่าวได้ว่าวิธีการอ่านแบบ SQ3R นอกจากจะเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาทักษะการพินิจสารได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

จากผลการพัฒนาทักษะการพินิจสารด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R จะเห็นได้ว่าวิธีการอ่านแบบ SQ3R เป็นกระบวนการอ่านสามารถพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นกลวิธีการอ่านที่มีขั้นตอนฝึกให้ผู้อ่านได้ไตร่ตรอง วิเคราะห์ ค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านอยู่ตลอดเวลา ช่วยกระตุ้นและพัฒนาการจัดลำดับความคิดที่เป็นระบบ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถพินิจสารหรือวิเคราะห์ตีความเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพินิจสารของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ3R ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้รับคำแนะนำด้านการทำวิจัย

จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ แยมพงษ์ และได้รับคำแนะนำ
ด้านสถิติจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ คุณแก้ว และได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย จึงทำให้การวิจัยในครั้งนี้ลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ให้โอกาสและให้ทุนอุดหนุนการวิจัย
ในครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์. (2556). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา วิชญากรณ์. (2534). *เอกสารประกอบการสอนการอ่าน*. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาไทย
และภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ :
ศิลปาบรรณาคาร.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2529) *การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน ใน เอกสารการสอนชุดการใช้ภาษาไทย
หน่วยที่ 9-15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณ บัวเกิด. (2527). *ความสนใจการอ่านของวัยรุ่น. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5 การอ่านหน่วยที่
11-15*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2531). *หลักนักอ่าน*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พริ้ง. (2531). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.